

1695

دعای پیش از مطالعه

اَللهُمَ اَخرِجنی مِن ظُلُماتِ الوَهمِ وَاَکرِمنی بِنُورِ الفَهمِ
اَللهُمَ افتِح عَلَینا اَبوابَ رَحمتَکَ وَ انشُر عَلَینا خَزائِنِ عُلُومِکَ
بِرَحمَتِکَ یا اَرحَمَ الرّاحِمینَ

پروردگارا، خارج کن مرا از تاریکی‌های فکر و گرامی بدار به نور فهم
پروردگارا، بگشای بر ما درهای رحمتت را و بگستران گنج‌های دانشت را به امید رحمت
تو ای مهربان‌ترین مهربانان

بیایید به حقوق دیگران احترام بگذاریم

دوست عزیز، این کتاب حاصل دسترنج چندین ساله‌ی مؤلف، مترجم و ناشر آن است. تکثیر و فروش آن به هر شکلی بدون اجازه از پدیدآورنده کاری غیراخلاقی، غیرقانونی، غیرشرعی و کسب درآمد از دسترنج دیگران است، نتیجه‌ی این عمل نادرست، موجب رواج بی‌اعتمادی در جامعه و بروز پی‌آمدهای ناگوار در زندگی و محیط ناسالم برای خود و فرزندانمان می‌گردد.

آناهید گستر خلیلی

AGK

Anahid Gostar Khalili

نکات داغ اقتصاد کلان

ویژه کارشناسی ارشد رشته‌ی اقتصاد بهداشت

تألیف و گردآوری:

امین علیزاده

«رتبه 14 کارشناسی ارشد اقتصاد بهداشت دانشگاه علوم پزشکی ایران»

سرشناسه	: علیزاده، امین، 1368-
عنوان و نام پدیدآور	: AGK نکات داغ اقتصاد کلان ویژه کارشناسی ارشد رشته‌ی اقتصاد بهداشت/ تألیف و گردآوری امین علیزاده.
مشخصات نشر	: تهران: آناهید گستر خلیلی، 1404.
مشخصات ظاهری	: 165ص.: جدول، نمودار؛ 14/5×21/5 س‌م.
شابک	: 978-622-4744-57-9
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
موضوع	: اقتصاد کلان – راهنمای آموزشی -- مسائل، تمرین‌ها و غیره (عالی)
	Macroeconomics -- Study and teaching -- Problems, exercises, etc. (Higher)
رده‌بندی کنگره	: HB180 /ف2
رده‌بندی دیویی	: 339/076
شماره کتابشناسی ملی	: 9992450

انتشارات آناهید گستر خلیلی

نام: AGK نکات داغ اقتصاد کلان

تألیف و گردآوری: امین علیزاده

ناشر: آناهید گستر خلیلی

نوبت و سال چاپ: اول . 1404

شمارگان: 1000

چاپ و صحافی: گیلان

مدیر تولید: امیرحسین خلیلی

مدیر فنی و هنری: مریم آرده

تایپ و صفحه‌آرایی: آرزو راضی

بهاء: 160000 تومان

آموزشگاه/ فروشگاه: 02166568621

مرکز پخش: ضلع جنوب‌غربی میدان انقلاب . جنب بانک پارسیان . مجتمع تجاری پارس . طبقه اول

مدیر فروش: 09191685970 (ارتباط از طریق پیامک)

agkpublisher@gmail.com **www.agkins.com**

طلیعه سخن مدیر تولید:

سپردن کار به اهلش نشانه‌ی خردمندی است.

برای تولید بسته‌های آموزشی تمام تلاش خود را به کار گرفته‌ایم تا محصولی شایسته را تقدیم شما عزیزان نماییم. مجموعه‌ای که پیش روی شماست براساس معتبرترین و به‌روزترین منابع کنکور می‌باشد و به قلم مجرب‌ترین اساتید تألیف شده است و مطالعه آن موجب صرفه‌جویی در زمان و هزینه شما خواهد شد.

ارائه بالاترین آمار قبولی در کنکور کارشناسی ارشد و دکتری در دهه اخیر بیان‌گر توانایی این گروه در راستا اهداف خود می‌باشد. اینک با اتکا به تجربه‌ای 17 ساله می‌توانیم ادعا کنیم که مجموعه حاضر، بی‌شک از جمله‌ی کامل‌ترین و تضمینی‌ترین بسته‌های آموزشی در عرصه کنکور می‌باشد.

برخی از ویژگی‌های بسته‌های آموزشی:

- منطبق با معتبرترین و به‌روزترین منابع کنکور
- گردآوری و تألیف توسط مجرب‌ترین اساتید کنکور
- تدریس مطالب از سطح پایه تا پیشرفته به بیان ساده و روان
- انتقال بهتر مفاهیم با استفاده از شکل، جدول و نمودار
- تألیف مبتنی بر نحوه‌ی طراحی سوالات کنکور
- مطالعه یک منبع منسجم به‌جای مطالعه چندین منبع مختلف
- منبعی خودآموز و بدون نیاز به مدرس

اینک علاوه بر مطالعه بسته‌های آموزشی استفاده از خدمات زیر را به عنوان ضمانتی برای قبولی به شما داوطلبان عزیز توصیه می‌کنم؛

- نکات داغ (Hot Points)

این‌بار زمان به نفع شما در حال گذر است؛ دیگر نیازی به خلاصه‌نویسی برای دوران مرور و جمع‌بندی نخواهید داشت ...

اکثر داوطلبان پس از مطالعه‌ی منابع برای خلاصه‌نویسی دچار سردرگمی می‌شوند یا به خلاصه‌های خود اطمینان ندارند، حتی گاهی حجم خلاصه‌ها بیش از حجم منبع می‌شود!!! گاهی هم به اشتباه تصور می‌کنند که نکات و خلاصه‌هایشان در چارچوب کنکور است یا نکاتی را که گلچین کرده‌اند مهم‌اند.

توجه کنیم که خلاصه‌نویسی مطالب برای کنکور دارای اصول و قاعده است که اغلب داوطلبان پس از مطالعه قادر به انجام صحیح آن نیستند. به همین منظور تمام تلاش خود را به‌کار گرفته‌ایم که استانداردترین منبع نکات را در چارچوب کنکور تقدیم شما نماییم.

هدف از تولید نکات داغ فراهم کردن یک منبع برای دوران مرور و جمع‌بندی است.

- ویژگی‌های نکات داغ:

برگرفته از معتبرترین و به‌روزترین منابع کنکور

مجموعه‌ای از نکات کنکوری به صورت طبقه‌بندی موضوعی

پوشش قابل ملاحظه سوالات کنکور در کم‌ترین حجم ممکن

مناسب‌ترین منبع برای دوران مرور و جمع‌بندی

- آزمون‌های آزمایشی: خوش بود گر محک تجربه آید به میان

داوطلب شجاع کیست؟ داوطلبی است که خود را مورد سنجش و ارزیابی قرار دهد تا پیش از آزمون سراسری به نقاط ضعف خود پی برده و آن‌ها را تقویت نماید. صادقانه به شما توصیه می‌کنیم که در آزمون‌های آزمایشی شرکت کنید تا بتوانید خود را با خود (سنجش) و با دیگران (ارزیابی) مقایسه و نقاط ضعف و قوت خود را شناسایی نمایید.

- مشاوره و برنامه‌ریزی: برای موفقیت هوش کافی نیست، جسارت لازم دارد.

در صورتی که نمی‌توانید با توجه به زمان آزادتان برنامه‌ی مطالعاتی استاندارد برای خود تدوین کنید حتماً از افراد با تجربه که خود در این مسیر موفق بوده‌اند کمک بخواهید. افرادی که تجربیات خود را صادقانه در اختیار شما قرار می‌دهند و برنامه‌ریزی مناسب با شرایط زمانی و ویژگی‌های روحی و جسمی مختص شما انجام می‌دهند.

- کتاب تست:

کوچک‌ترین واحد یادگیری در کنکور، تست است.

شما می‌توانید برای این‌که سطح یادگیری خود را پس از مطالعه بسنجید از کتاب‌های تست مجموعه (تست کنکور) و ماطراحان (تست‌های تألیفی) استفاده کنید. این کتاب‌ها به‌صورت موضوعی طبقه‌بندی شده‌اند و می‌توانند نحوه‌ی طرح سوالات کنکور و سطح آن‌ها را به‌صورت واضح به شما نشان دهند.

- درسنامه‌های نکات داغ و کتاب‌های الگوریتم مناسب‌ترین منابع برای دوران مرور و جمع‌بندی:

بیش‌تر داوطلبان حین مطالعه نگران خلاصه‌نویسی و مرور آموخته‌های خود هستند و برای خلاصه‌نویسی زمان زیادی را صرف می‌کنند. اینک به شما مژده می‌دهیم که این‌بار زمان به نفع شما در حال گذر است و دیگر با استفاده از درسنامه‌های نکات داغ و کتاب‌های الگوریتم نیاز به خلاصه‌نویسی ندارید.

شما می‌توانید پیشنهاد و یا انتقاد سازنده خود را به شماره تلفن همراه 09191685970 فقط و فقط پیامک نمایید.

مشاور و مدیر تولید

امیرحسین خلیلی

طلیعه سخن مؤلف:

بر کسی پوشیده نیست که موفقیت حاصل تحمل رنج برای کسب گنج است. اما سخت‌کوشی و پشتکار زمانی بهترین نتیجه را می‌دهند که هوشمندانه و با برنامه‌ای منطقی همراه باشد.

از این‌رو سعی کردم در این کتاب کمک‌آموزشی (که حاصل بررسی و تحلیل کنکورهای اخیر و منابع معرفی شده و سایر منابع مهم می‌باشد) نکات به‌صورت پیوسته و همراه با آموزش و تدریس مختصر و جامع همراه باشد به‌طوری که اصلی‌ترین نکات درس اقتصاد کلان را شما در این مجموعه نکات داغ یاد خواهید گرفت اما بهترین روش برای مطالعه این کتاب چیست؟

پیشنهاد من این است که ابتدا نکات یک فصل را مطالعه کنید و سپس شروع کنید به زدن تست از مباحث هر فصل، نگران کتاب تست نباشید چون به زودی کتاب‌های تست برای دروس رشته‌های اقتصاد بهداشت و رفاه اجتماعی چاپ خواهیم کرد.

فراموش نکنید که شما خلق شدید تا اشرف مخلوقات باشید.

هر روز بهترین باشید.

در پایان جا دارد از همکاران گرامی جناب آقای امیرحسین خلیلی و سرکار خانم مریم آرده که با زحمات شبانه‌روزی خود در انتشارات آناهید گستر خلیلی، اینجانب را در تألیف این کتاب کمک‌آموزشی صبورانه یاری رساندند، کمال تقدیر و تشکر صمیمانه را داشته باشم و برای ایشان در تمام مراحل زندگی آرزوی بهترین‌ها را دارم.

با احترام

امین علیزاده

فهرست مطالب

فصل و عنوان **صفحه**

فصل اول: حساب‌های ملی 9

فصل دوم: شاخص‌های قیمت و تبدیل مقادیر اسمی به مقادیر حقیقی 19

فصل سوم: الگوی درآمد- مخارج یا مدل خط 45^0 27

فصل چهارم: مقدمه‌ای بر الگوی نئوکینزی و دستگاه IS-LM 47

فصل پنجم: عوامل مؤثر بر دستگاه IS-LM 52

فصل ششم: تأثیرگذاری سیاست‌های پولی و مالی در الگوی IS-LM 62

فصل هفتم: مدل‌های AD-AS 73

فصل هشتم: تحلیل‌های اقتصاد باز 93

فصل نهم: منحنی فیلیپس و نظریه‌های تورم 103

فصل دهم: نظریه‌های مصرف 115

فصل یازدهم: نظریات سرمایه‌گذاری 126

فصل دوازدهم: نظریه‌های تقاضا و عرضه‌ی پول 132

فصل

1

حساب‌های ملی

- **دلیل مطرح کردن بحث:** در شرایط کمبود تقاضای مؤثر (رکود) تولید تحقق یافته معادل تقاضای کل است که از تولید بالقوه (ظرفیت کامل) کم‌تر است. هم‌چنین گفته بودیم برای تحلیل تقاضای کل تحلیل اثر درآمدی و درآمد کل و اجزایش مهم است. بنابراین بحث حساب‌های ملی که در چارچوبش تولید و درآمد ناخالص ملی اجزاء آن بررسی می‌شود را مطرح می‌نماییم.
- **محاسبه‌ی تولید ناخالص ملی (GNP):**

1. محاسبه‌ی تولید ناخالص ملی به روش ارزش افزوده:

- ارزش افزوده: ارزش خالص کالاها و خدمات تولید شده در یک دوره‌ی مالی معین است. به عبارتی ارزش‌های اقتصادی تولید شده و اضافه شده در یک دوره‌ی معین است.
- «کالا» ارزش اقتصادی نتیجه شده از یک فعالیت اقتصادی است که می‌تواند حین تولید یا (اغلب) بعد از تولید مصرف شود. «خدمات» ارزش اقتصادی نتیجه شده از یک فعالیت اقتصادی است که در حین تولید مصرف می‌شود.
- کالاها یا با دوام‌اند یعنی نمی‌توان آن‌ها را طی یک سال مصرف کرد یا بی‌دوام‌اند یعنی طی یک سال بعد از تولید مصرف می‌شوند.
- حال برای محاسبه‌ی تولید ناخالص ملی از طریق ارزش‌های افزوده به این شکل عمل می‌کنیم: ابتدا فعالیت‌های اقتصادی را به n بخش تقسیم می‌کنیم به‌طوری که هر فعالیت اقتصادی حتماً و فقط در یک بخش قرار گیرد سپس ارزش افزوده‌ای که هر بخش ایجاد کرده را محاسبه می‌کنیم و در نهایت ارزش افزوده‌ی بخش‌های مختلف را با هم جمع می‌نماییم تا رقمی نزدیک به GDP_f (تولید ناخالص داخلی به قیمت عوامل) به‌دست آید.

یعنی با کسری تجاری حقیقی مواجه‌ایم که این با واقعیت تناقض دارد. برای رفع این تناقض ابتدا شاخص ترکیبی از شاخص صادرات و واردات که میانگین وزنی آن‌ها است به‌دست می‌آوریم و سپس مازاد تجاری اسمی را به کمک آن تعدیل می‌کنیم. وزن صادرات و واردات در این شاخص معادل سهم آن‌ها در کل مقدار مبادله‌ی خارجی است. در این صورت داریم:

- وزن صادرات $h = \dfrac{\frac{X}{I^x}}{\frac{X}{I^x}+\frac{M}{I^m}} = \dfrac{x}{x+m}$
- وزن واردات $1-h = \dfrac{\frac{M}{I^m}}{\frac{X}{I^x}+\frac{M}{I^m}} = \dfrac{m}{x+m}$
- مازاد تجاری حقیقی واقعی $e^* = \dfrac{E}{I^E}$ $\quad I^E = hI^X + (1-h)I^M \Rightarrow$
- برای مثال فوق؛ $e^* = \dfrac{200}{\frac{2200}{7}} \times 100 = 63/6$

اختلاف e^* و e به‌عنوان نتیجه‌ی رابطه‌ی مبادله در حساب‌های ملی درج می‌گردد:

- $63/6 - (-100) = 163/6$

معادله‌ای که ما برای روش مخارج تولید یا هزینه (معادله‌ی تزریق) بیان کردیم مربوط به مخارج تحقق یافته است نه برنامه‌ریزی شده $(y = C + I + G)$ حال اگر چیزی به نام سرمایه‌گذاری برنامه‌ریزی نشده (I_{up}) یا تغییر غیرمنتظره‌ی موجودی انبار را به ما دادند یعنی ما درباره‌ی مخارج برنامه‌ریزی شده صحبت می‌کنیم و در این صورت داریم:

- $y^d = C + I + G \Rightarrow y = C + I + G + I_{up} = C + S + T \Rightarrow y^s = y^d + I_{up}$
- y^d: مخارج برنامه‌ریزی شده
- I: برنامه‌ریزی شده
- y: مخارج تحقق یافته
- $T = y^s$
- y^s: مصارف تحقق یافته

فصل

3

الگوی درآمد - مخارج یا مدل خط 45^0

- در این الگو ایده‌ی اساسی کینزی در مورد نحوه‌ی مدیریت تقاضا و افزایش و تحریک تقاضای مؤثر از طریق سیاست مالی بحث می‌شود.
- روش‌شناسی کینز: در ایده‌ی نئوکلاسیکی برای به‌دست آوردن محصول کل اقتصاد منحنی عرضه‌ی همه بنگاه‌ها را به‌طور افقی جمع می‌کنیم یا به عبارت دیگر با داشتن مقدار منابع و نهاده‌های تولید و قرار دادن آن‌ها در تابع تولید کل اقتصاد، مقدار محصول کل را به‌دست می‌آوریم. این ایده فقط در شرایط اشتغال کامل (تعادل) کاربرد دارد، زیرا منحنی‌های عرضه درواقع مرز استفاده‌ی کامل از نهاده‌ها و ظرفیت‌ها است در حالی‌که در شرایط بیکاری در همه‌ی بازارها عوامل اقتصادی دیگر روی منحنی عرضه‌ی خود قرار ندارند. کینز برای حل این مشکل راهکار $y = C + I + G + X - M$ را ابداع کرد و گفت با توجه به این‌که در شرایط رکود، تولید تحقق یافته معادل تقاضای کل است می‌توان محصول کل را از جمع تقاضاهای مختلف اقتصاد به‌دست آورد (این ایده در شرایط اشتغال کامل هم کاربرد دارد).
- فرض مدل: باید بدانیم این مدل در چه شرایط و با چه فروضی مطرح شده است:
  - روش تولید و عرضه به‌خاطر رشد تکنولوژی، روش تولید انبوه است و عرضه مشکلی ندارد.
  - کمبود تقاضای مؤثر و بیکاری ظرفیت‌های تولید وجود دارد.
  - به دلیل عرضه زیاد و کمبود تقاضای مؤثر قیمت‌ها تقریباً ثابت و برون‌زا هستند و انتظارات قیمتی بسیار پایین و بی‌کشش است. در این مدل برخلاف ایده‌ی نئوکلاسیکی قیمت‌ها انعطاف‌ناپذیرند اما مقدارها انعطاف‌پذیرند و تعادل از طریق تعدیل مقدار ممکن است نه تعدیل قیمت.

فصل

4

مقدمه‌ای بر الگوی نئوکینزی و دستگاه IS-LM

- بعد از اعمال ایده‌های کینزی و فروکش کردن بحران بزرگ دهه 1930، دوباره سرمایه‌گذاری نسبت به نرخ بهره عکس‌العمل نشان داد. بنابراین الگوی ساده‌ی خط 45° کاربرد خود را از دست داد و الگوی نئوکینزی یا دستگاه IS-LM موضوعیت یافت. در این الگو چون پای نرخ بهره در میان است طبق نظر کینزی‌ها علاوه بر بازار محصول باید بازار پول را نیز بررسی کنیم. چون کینزی‌ها می‌گویند نرخ بهره در بازار پول تعیین می‌شود (برخلاف نئوکلاسیک‌ها می‌گویند نرخ بهره در بازار محصول تعیین می‌شود).
- شرایط و فروض الگو: در الگوی نئوکلاسیکی یا دستگاه IS-LM نیز همان شرایط و فروض قبلی برقرار است. یعنی عرضه مشکلی ندارد، کمبود تقاضای مؤثر مشکل اصلی اقتصاد است (اگرچه کم‌تر شده) و قیمت‌ها برون‌زا و ثابت فرض می‌شوند. تنها تفاوت این است که به جای $I = \overline{I}$، سرمایه‌گذاری تابعی از نرخ بهره به‌صورت $I = I_0 - ar$ تعریف می‌شود. در ایده‌ی کلاسیکی و نئوکلاسیکی، نرخ بهره یک متغیر قیمتی است که در بازار محصول تعیین می‌شود و طبق نظریه‌ی پس‌انداز- سرمایه‌گذاری از تقاطع منحنی‌های سرمایه‌گذاری $(I(r))$ و پس‌انداز $(S(r))$ به‌دست می‌آید (در این الگو پس‌اندازکنندگان و سرمایه‌گذاران دارای انگیزه‌ی مشترک یعنی کسب سود و بهره هستند). در الگوی نئوکلاسیکی کشش منحنی‌های I و S به اندازه‌ای است که نرخ بهره در سطح قابل قبولی به‌دست می‌آید (نمودار 1). اما در شرایط رکودی به‌خاطر بدبینی نسبت به آینده و اشباع سرمایه‌گذاری‌های زیربنایی و پایه‌ای، کشش I نسبت به r کم می‌شود. هم‌چنین به دلیل بروز نااطمینانی و عدم تعادل، پس‌انداز جنبه‌ی تأمینی پیدا

کرد و لذا کشش S نسبت به r نیز کاهش یافت. در این صورت نقطه‌ی تقاطع S و I نرخ بهره‌ی پایینی به‌دست می‌دهد که حتی پوشش ریسک را نمی‌دهد (نمودار 2) و حتی ممکن است منفی شود.

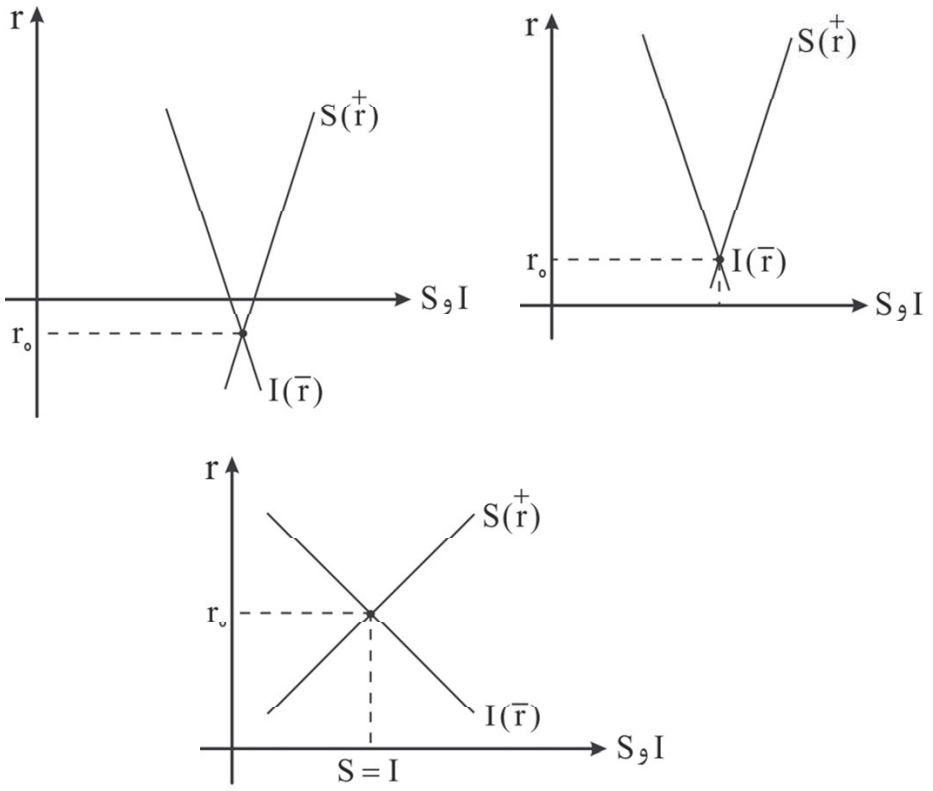

- در این شرایط کینز می‌گوید، انگیزه‌ی سرمایه‌گذاران کسب سود و انگیزه‌ی پس‌اندازکنندگان جنبه‌ی تأمینی و احتیاطی دارد و نظر به سرمایه- پس‌انداز نظریه‌ی تعیین درآمد ملی است نرخ بهره نمی‌باشد و نرخ بهره در بازار پول تعیین می‌شود نه بازار سرمایه.
- نظریه‌ی پولی کلاسیک‌ها: نظریه‌ی پولی کلاسیک‌ها عمدتاً در چارچوب نظریه‌ی مقداری پول یعنی $MV = P.y$ (M؛ حجم پول اسمی در جریان، V؛ سرعت درآمدی گردش پول، P؛ سطح عمومی قیمت‌ها و y؛ تولید ناخالص ملی حقیقی) قرار می‌گیرد. آن‌ها معتقدند که به‌خاطر انعطاف‌پذیری کامل قیمت و وجود اشتغال کامل، مقدار y همواره در سطح متناظر با اشتغال کامل، ثابت است. سرعت گردش پول هم به‌طور معمول و در حالت طبیعی ثابت است. بنابراین هر تغییری که در عرضه‌ی پول صورت گیرد (ΔM) به‌طور کامل در تغییر سطح عمومی قیمت‌ها انعکاس می‌یابد. لذا از دید کلاسیک‌ها، نظریه‌ی پولی و تقاضای پول، نظریه‌ی تعیین سطح قیمت‌ها است.
- در چارچوب ایده‌ی کلاسیکی پول فقط دو وظیفه دارد: 1- ملاک سنجش ارزش است و 2- واسطه‌ی مبادله است. هم‌چنین «کنز پول» هم در ایده‌ی کلاسیک‌ها موضوعیت ندارد. مطابق با این شرایط پول کالا نیست و به خودی خود ارزش مستقل ندارد. در این دیدگاه بخش پولی اقتصاد و پول از بخش حقیقی مجزا است.

فصل

9

منحنی فیلیپس و نظریه‌های تورم

- منحنی فیلیپس: فیلیپس براساس آمار و ارقام و با ذهنیت کینزی، با رگرسیون‌گیری معادله‌ای به‌صورت $\dot{W} = \alpha + \frac{\beta}{u}$ برازش کرد که بیانگر رابطه‌ی معکوس بین نرخ بیکاری و نرخ رشد دستمزدها بود و لیپسی نخستین اقتصاددانی بود که رابطه‌ی تئوری را برای آن استخراج کرد.

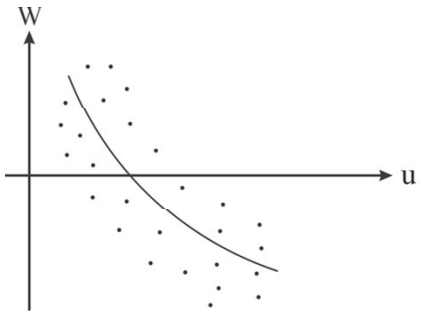

- مبانی نظری منحنی فیلیپس: می‌دانیم به افراد بین 15 تا 65 سال (جمعیت فعال) که جویای کار باشند، نیروی کار (LF) می‌گوییم. از این گروه آن‌هایی که کار می‌یابند شاغل (N) و آن‌هایی که شغلی نمی‌یابند بیکارند (u). در این صورت نرخ بیکاری برابر خواهد بود با:

$$u = \frac{LF - N}{LF}$$

- نرخ رشد دستمزد هم به‌صورت روبه‌رو تعریف می‌شود:

$$W = \frac{W_t - W_{t-1}}{W_{t-1}}$$

می‌دانیم در بحث‌های کینزی فرض بر توهم کامل پولی است و تقاضا تعیین‌کننده‌ی تولید است. در این صورت فرض کنید تقاضا زیاد شود و AD به سمت بالا و راست حرکت کند. در این صورت P افزایش می‌یابد و تقاضای نیروی کار (D_L یا D_N) نیز به سمت بالا و راست حرکت می‌کند. در این صورت داریم:

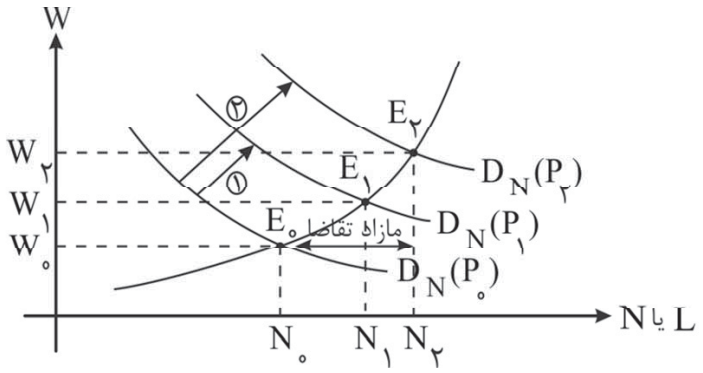

$$If: P\uparrow, P_0 \to P_1 \Rightarrow ED_N \Rightarrow W\uparrow, E_1: \begin{cases} \dot{W}_1 = \dfrac{W_1 - W_0}{W_0} \\ u_1 = \dfrac{LF - N_1}{LF} \end{cases}$$

$$If: P\uparrow, P_0 \to P_2 \Rightarrow ED_N \Rightarrow W\uparrow, E_2: \begin{cases} \dot{W}_2 = \dfrac{W_2 - W_0}{W_0} \\ u_2 = \dfrac{LF - N_2}{LF} \end{cases}$$

همان‌طور که مشاهده می‌شود با افزایش قیمت و افزایش تقاضا برای نیروی کار و کاهش نرخ بیکاری نه‌تنها دستمزد افزایش می‌یابد، بلکه این افزایش شدت نیز می‌یابد. دلیلش هم این است که منحنی عرضه‌ی کار حالت صعودی و محدب دارد. چون در مراتب بالاتر نیروی کار، نیروی کار کمیاب‌تر می‌شود و در این صورت به واحدهای بالاتر دستمزد بیش‌تری پرداخت می‌شود. به همین خاطر است که منحنی فیلیپس را به‌صورت نزولی و محدب می‌کشیم:

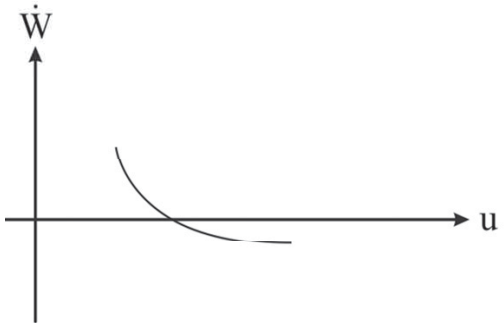

فصل

12

نظریه‌های تقاضا و عرضه‌ی پول

- نظریه‌ی تقاضای پول کمبریج (مارشال یا کلاسیک): در این نظریه پول فقط وظیفه‌ی واسطه‌ی داد و ستد و سنجش ارزش دارد. اگر V سرعت گردش پول (تعداد فعالیت دست به دست شدن هر واحد پول در معاملات) باشد، آن‌گاه برای هر ریال داد و ستد لازم است $\frac{1}{V}$ پول وجود داشته باشد. در این صورت اگر در یک دوره ارزش کل داد و ستد $P.y$ باشد به $\frac{1}{V}P.y$ پول لازم است. یعنی:

$$M^d = \frac{1}{\underbrace{V}_{K}}P.y = K\,P.y \Rightarrow \frac{M^d}{P} = K.y$$

- یعنی تقاضای پول صرفاً تابعی از درآمد است. این نظر کلاسیک‌ها یا مانتاریست‌ها است که LM برای آن عمودی است.
- نظریه‌ی تقاضای پول کینز: کینز علاوه بر وسیله‌ی مبادله بودن، یک نقش دیگر یعنی ذخیره‌ی ارزش بودن نیز به پول می‌دهد. در این صورت دو نوع انگیزه برای نگهداری پول وجود دارد:
  - انگیزه‌ی معاملاتی و احتیاطی (تقاضای معاملاتی پول)
  - انگیزه‌ی سفته‌بازی (تقاضای سفته‌بازی پول)
- تقاضای معاملاتی پول کینز همان تقاضای پول کمبریج است:

$$\frac{M_T^d}{P} = K.y$$

- تقاضای سفته‌بازی پول: آن مقدار پولی است که فرد آن را برای داد و ستد نگهداری می‌کند بلکه فقط برای پرهیز از زیان نگهداری سایر دارایی‌ها آن را نگه می‌دارد. کینز فرض می‌کند که فقط دو دارایی داشته باشیم: پول و اوراق قرضه (باید).

- در این صورت تقاضای سفته‌بازی پول به بازدهی اوراق قرضه بستگی دارد:

تغییر قیمت (g) + نرخ بهره (r) = بازدهی (e)

If : $e > 0 \Rightarrow$ تقاضای سفته‌بازی پول نداریم $\Rightarrow$ ورقه قرضه نگه می‌داریم

If : $e = 0 \Rightarrow$ بین پول و اوراق قرضه بی‌تفاوتیم

If : $e < 0 \Rightarrow$ دارایی‌مان را به‌صورت پول نگه می‌داریم $\Rightarrow$ ورقه قرضه نگه نمی‌داریم

$$\text{تغییر قیمت اوراق عرضه} = \frac{\text{قیمت کنونی اوراق قرضه - قیمت آینده یا انتظاری اوراق قرضه}}{\text{قیمت کنونی اوراق قرضه}} \Rightarrow g = \frac{P_b^e - P_b}{P_b} = \frac{r - r^e}{r^e}$$

- نمودار تقاضای سفته‌بازی برای فرد: برای این کار نرخ بهره‌ی بحرانی r^C (که نرخ بهره‌ای است که بازدهی اوراق قرضه را صفر می‌کند) را به‌دست می‌آوریم. در این صورت اگر $r > r^C$، $e > 0$ می‌باشد و فرد اصلاً پول نگه نمی‌دارد (B تا A).

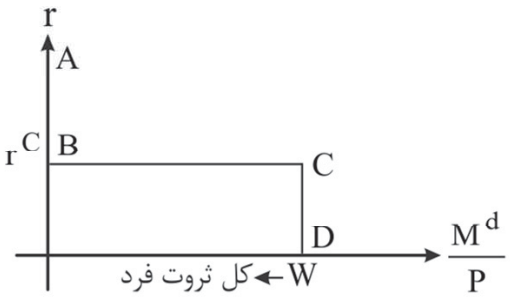

- اگر $r < r^C$، $e < 0$ می‌باشد و فرد تمام ثروتش را به‌صورت نقد نگه می‌دارد و در $r = r^C$، $e = 0$ است که فرد در آن بی‌تفاوت است (در C تا D چون فرد تمام ثروتش را به پول تبدیل کرده بعد از آن دیگر نمی‌تواند بیش‌تر پول نگه دارد).

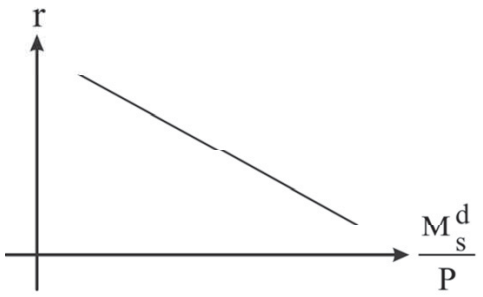

- نمودار تقاضای سفته‌بازی کل: در کل جامعه، همواره افرادی هستند که نرخ بهره‌ی بحرانی آن‌ها از نرخ بهره‌ی بازار کم‌تر است و در نتیجه آن‌ها فقط اوراق قرضه نگه می‌دارند. اما هرچه نرخ بهره‌ی بازار کاهش یابد، این افراد کم‌تر می‌شود و تقاضای سفته‌بازی پول زیاد می‌شود در نتیجه می‌توان تقاضای سفته‌بازی کل را به‌صورت نزولی رسم کرد.

- تقاضای سفته‌بازی توبین: در تحلیل کینز r^e با قاطعیت مطرح می‌شد اما توبین معتقد است فرد r^e را با قاطعیت نمی‌داند بنابراین با ریسک روبه‌رو است. ضمناً توبین معتقد است فرد با شرط حداکثرسازی مطلوبیت مقدار بهینه‌ی نگهداری پول و اوراق قرضه را تعیین می‌کند. توبین معتقد است که مطلوبیت فرد تابعی است از متوسط درآمد حاصل از اوراق قرضه و ریسک آن. یعنی $u = f(\overline{TR}_B, \sigma_{TR_B})$، از آن‌جایی که معمولاً افراد ریسک‌گریز هستند و

- وقتی این سه اثر را به مدل وارد کنیم:

$$IS: r = \frac{\bar{C} - cT_0 + I_0 + \bar{G} + \lambda\frac{\bar{M}}{P}}{a+\psi} - \frac{1-c(1-t)}{a+\psi}y$$

- سرمایه‌گذاری نسبت به r بی‌کشش است یعنی $a=0$ است و تقاضای پول نسبت به r بی‌کشش است یعنی $h=0$ است.
- یعنی ورود تراز حقیقی و اثر پیگو به مدل شیب IS را تغییر نمی‌دهد و فقط آن را به اندازه‌ی $\Delta r = \frac{\lambda}{a+\psi}\Delta\frac{\bar{M}}{P}$ انتقال می‌دهد. بدیهی است تغییر $\frac{\bar{M}}{P}$ روی معادله‌ی LM نیز تأثیر می‌گذارد و آن را به سمت راست انتقال می‌دهد که این انتقال به مراتب از انتقال IS بیش‌تر است:

$$LM: r = -\frac{\bar{M}}{Ph} + \frac{k}{h}y$$

- حال از برابری IS و LM، درآمد تعادلی به‌صورت زیر به‌دست می‌آید. همان‌طور که می‌بینیم اثر پیگو و اثر تراز حقیقی تأثیری روی اثر محدودکننده و اثرگذاری و ضریب فزاینده‌ی سیاست مالی ندارند. اما باعث افزایش اثرگذاری و ضریب فزاینده‌ی سیاست پولی می‌شود.

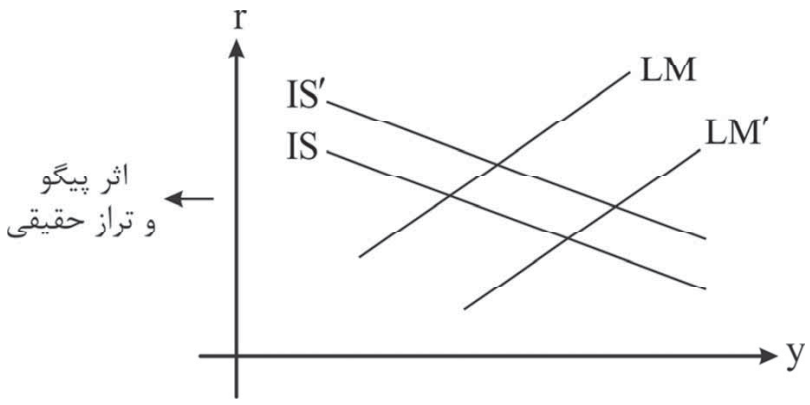

$$y = \frac{1}{1-c(1-t)+\frac{(a+\psi)k}{h}}[\bar{C} - cT_0 + I_0 + \bar{G}] + \frac{\frac{a+\psi}{h}+\lambda}{1-c(1-t)+\frac{(a+\psi)k}{h}}\frac{\bar{M}}{P}$$

- اثر پیگو یک مقداری ماهیتاً کلاسیکی است و نقطه‌ی مقابل ایده‌ی کینز است.

- الگویی کامل از طرف تقاضا: حال می‌خواهیم یک دستگاه کامل از الگوی IS-LM ارائه دهیم که همه‌ی تأثیرگذاری‌های ممکن را داشته باشد:

$$C = \bar{C} - \psi r + \lambda \frac{\bar{M}}{P} + c(y - T)$$

$$T = T_0 + ty$$

$$I = I_0 + ey - ar$$

$$G = \bar{G}$$

$$X = \bar{X} - PP$$

$$M = M_0 + my$$

$$IS: r = \frac{\bar{C} - cT_0 + I_0 + \bar{G} + \bar{X} - M_0 + \lambda \frac{\bar{M}}{P} - PP}{a + \psi} - \frac{1 - c(1-t) + m - e}{a + \psi} y$$

بازار پول: $\frac{M^d}{P} = ky - hr, \frac{M^s}{P} = \frac{\bar{M}}{P} + Zr \Rightarrow LM: r = -\frac{1}{h+Z} . \frac{\bar{M}}{P} + \frac{k}{h+Z} y$

$$IS = LM \Rightarrow y = \frac{\bar{C} - cT_0 + I_0 + \bar{G} + \bar{X} - M_0 - PP}{1 - c(1-t) + m - e + \frac{(a+\psi)k}{h+Z}} + \frac{\frac{a+\psi}{h+Z} + \lambda}{1 - c(1-t) + m - e + \frac{(a+\psi)k}{h+Z}} . \frac{\bar{M}}{P}$$

- مدل‌های AD-AS (عرضه و تقاضای کل): در این مدل برخلاف الگوی 45° و الگوی IS-LM دیگر عرضه از تقاضا پیروی نمی‌کند و قیمت‌ها و دستمزدها ثابت نیست.
- منحنی تقاضای کل: منحنی است که به ازای قیمت‌های مختلف مقدار تقاضای کل را نشان می‌دهد که نزولی است.
- برخلاف برخی از تعریف‌ها از AD، منحنی‌های تقاضای کل ترکیب قیمت و مقدار تولید نیستند. هم‌چنین روی AD بازار محصول در تعادل نیست (الزامی نیست). چون AD فقط سمت تقاضا را نشان می‌دهد.
- در خرد علت نزولی بودن تقاضای کل، معمولاً اثر جانشینی است. در اقتصاد کلان علل زیر برای آن مطرح است.

$$If: P\downarrow \rightarrow \frac{\bar{M}_s}{P}\uparrow \rightarrow \text{مازاد عرضه‌ی پول} \rightarrow r\downarrow \rightarrow I\uparrow \rightarrow y\uparrow \Rightarrow P\downarrow \text{ و } y\uparrow$$

$$\searrow y^d \text{ مقدار تقاضا}$$

- اگر پس از افزایش y، C و I و ... تحت تأثیر قرار گیرند، AD مجدداً افزایش می‌یابد. به این

اثر قیمت روی تقاضا اثر کینز می‌گویند.

$$If: P\downarrow \rightarrow X\uparrow \text{ و } M\downarrow \rightarrow y^d\uparrow$$

$$If: P\downarrow \rightarrow (\frac{M^s}{P}+\frac{B^s}{P})\uparrow \rightarrow \text{ثروت حقیقی}\uparrow \rightarrow C\uparrow \rightarrow y^d\uparrow$$: اثر پیگو

- استخراج نموداری AD:

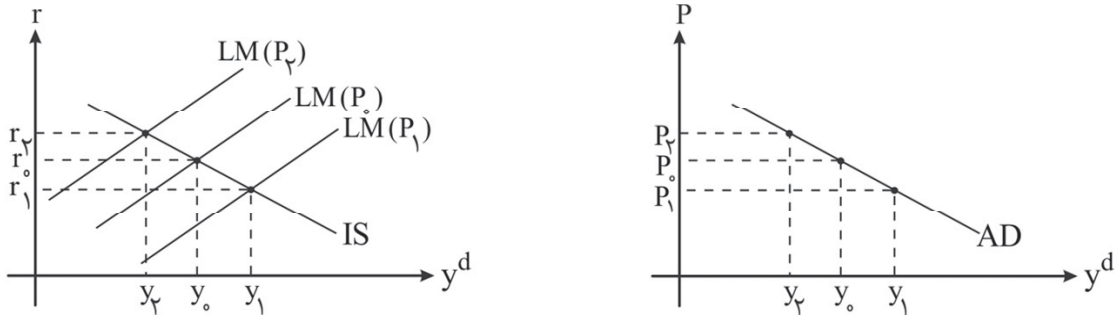

$$P_1 < P_0 < P_2$$

$$y_1 > y_0 > y_2$$

- معادله‌ی خط AD: از برابری معادلات IS و LM حاصل می‌شود (در معادله‌ی LM: تقاضای پول خطی در نظر گفته شده).

$$y=\frac{C_0-cT_0+cTR+I_0+\bar{G}}{1-c(1-t)+\frac{ak}{h}}+\frac{\frac{a}{h}}{1-c(1-t)+\frac{ak}{h}}.\frac{\bar{M}}{P}-\frac{\frac{a}{h}}{1-c(1-t)+\frac{ak}{h}}.\bar{L}$$

- همان‌طور که مشاهده می‌شود همان معادله‌ی محاسبه‌ی درآمد ملی در الگوی IS-LM است.

آن را به‌صورت زیر می‌نویسیم:

$$y=\frac{C_0-cT_0+cTR+I_0+\bar{G}+\frac{a}{h}.\frac{\bar{M}}{P}-\frac{a}{h}.\bar{L}}{1-c(1-t)-e+\frac{ak}{h}}$$

T: پرداخت‌های انتقالی دولت

- شیب AD: یعنی مشتق P نسبت به y را باید محاسبه کنیم و می‌دانیم:

$$\frac{dP}{dy}=\frac{1}{\frac{dy}{dP}}$$

$$\frac{dy}{dP}=\frac{-\frac{a}{h}.\frac{\bar{M}}{P^2}}{1-c(1-t)-e+\frac{ak}{h}} \Rightarrow \frac{dP}{dy}=-\frac{1-c(1-t)-e+\frac{ak}{h}}{-\frac{a}{h}.\frac{\bar{M}}{P^2}}=\frac{\frac{h}{a}[1-c(1-t)-e]+k}{\frac{\bar{M}}{P^2}}<0$$

- برای بررسی تأثیر هر چیز بر AD باید ببینیم که تغییر آن عامل اجزای AD یعنی e، I، G، X و M را چگونه تغییر می‌دهد.
- عوامل مؤثر بر شیب AD: هر چیزی که شیب IS را کم کند، شیب AD را نیز کم می‌کند. در کل نتیجه این است:

$h\uparrow,k\uparrow,t\uparrow,P\uparrow \overset{+}{\Rightarrow} AD$ شیب $\uparrow,a\uparrow,c\uparrow,e\uparrow,\bar{M}\uparrow \Rightarrow$ شیب $AD\downarrow$: با توجه به معادله‌ی شیب

- در حد کینزی ($a=0$ (IS عمودی) یا $h=\infty$ (LM افقی)) $\Leftarrow$ AD عمودی
- در حد کلاسیکی ($a\to\infty$ (IS افقی) یا $h=0$ (LM عمودی)) $\Leftarrow$ AD تقریباً افقی

- انتقال منحنی AD: هر عاملی به‌جز P که سبب انتقال IS یا LM شود، AD را نیز در همان جهت انتقال می‌دهد که میزان این انتقال افقی به اندازه‌ی تغییر y تعادلی در مدل IS-LM است.

$$C_0\uparrow,T_0\downarrow,TR\uparrow,I_0\uparrow,\bar{G}\uparrow \Rightarrow \overrightarrow{IS} \Rightarrow \overrightarrow{AD} \quad \text{و} \quad \bar{M}\uparrow,\bar{L}\downarrow \Rightarrow \overrightarrow{LM} \Rightarrow \overrightarrow{AD}$$

مثلاً: $G\uparrow$ وقتی AD انتقال افقی $= \Delta y = \dfrac{1}{1-c(1-t)+\dfrac{ak}{h}}\Delta\bar{G}$

AD انتقال افقی $\uparrow \dfrac{\bar{M}^s}{P}$ وقتی $= \dfrac{\dfrac{a}{h}}{1-c(1-t)+\dfrac{ak}{h}}\dfrac{\bar{M}}{P}$

- افزایش $\bar{M}$ سبب انتقال نامتقارن AD می‌شود یعنی وقتی $\bar{M}$ زیاد شود داریم:

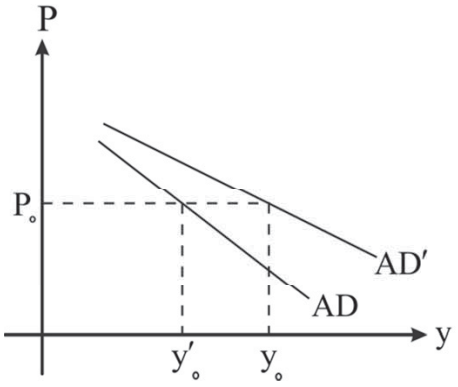

- در حد کینزی: انتقال افقی AD = انتقال افقی IS و در حد کلاسیکی: انتقال افقی AD = انتقال افقی LM
- منحنی عرضه‌ی کل: منحنی صعودی که به ازای قیمت‌های مختلف، مقدار تولید یا عرضه‌ی کل را نشان می‌دهد.

AS صعودی $\Rightarrow y^s\uparrow \rightarrow$ انگیزه‌ی تولید $\uparrow \rightarrow$ سودآوری تولید کالا $\rightarrow P\uparrow$: با فرض ثبات هزینه‌ها

- AS: تابعی از نیروی کار است، بنابراین برای استخراج AS ابتدا باید با بازار کار آشنا شویم.

جامــع

حاوی تمامی مطالب و نکات لازم
برای کنکور براساس منابع

بانک سوالات

جمع‌آوری سوالات کنکور کاردانی به کارشناسی
کارشناسی ارشد و دکتری به‌صورت فصل‌بندی شده

الگــوریتم

چکیده‌ی تمامی مطالب و نکات لازم
برای کنکور براساس منابع

سوالات تألیفی

تألیف سوالات مشابه کنکور

دریافت نمونه‌ی کتاب به‌صورت رایگان

FREE
DOWNLOAD

www.agkins.com

جامـــع

حاوی تمامی مطالب و نکات لازم
برای کنکور براساس منابع

بانک سوالات

جمع‌آوری سوالات کنکور کاردانی به کارشناسی
کارشناسی ارشد و دکتری به‌صورت فصل‌بندی شده

الگـــوریتم

چکیده‌ی تمامی مطالب و نکات لازم
برای کنکور براساس منابع

سوالات تألیفی

تألیف سوالات مشابه کنکور

دریافت نمونه‌ی کتاب به‌صورت رایگان

FREE
DOWNLOAD

www.agkins.com

جامـــع

حاوی تمامی مطالب و نکات لازم
برای کنکور براساس منابع

بانک سوالات

جمع‌آوری سوالات کنکور کاردانی به کارشناسی
کارشناسی ارشد و دکتری به‌صورت فصل‌بندی شده

الگـــوریتم

چکیده‌ی تمامی مطالب و نکات لازم
برای کنکور براساس منابع

سوالات تألیفی

تألیف سوالات مشابه کنکور

دریافت نمونه‌ی کتاب به‌صورت رایگان

FREE
DOWNLOAD

www.agkins.com

شماره تماس با نمایندگی‌های فعال و رسمی

آناهیـد گستـر خـلیـلی

نمایندگی	شماره تماس	نمایندگی	شماره تماس
اراک (آقای حسینی)	09913713750	شیراز (آقای فروردین/ خانم هوشمندی)	09195730152
اردبیل (خانم عاصمی‌زاده)	09199101248	فسا (خانم شعبانی)	09913713742
ارومیه (آقای آرمیون)	09199101241	قزوین (خانم چگینی)	09195730149
اسفراین (خانم اسماعیل‌زاده)	09196321852	کرج (آقای دکتر علیرضاپور)	09197781947
اصفهان (آقای نصری)	09195730150	کاشان (خانم صادق‌پور)	09913713746
ایلام (آقای دکتر بوچانی)	09190980318	کردستان (آقای ابراهیمی)	09195730148
اهواز (آقای امین‌فر)	09195730154	کرمانشاه (آقای ابراهیمی)	09195730148
بیرجند (آقای دکتر بهروان)	09195907203	کهکیلویه (آقای فروردین/ خانم هوشمندی)	09195730152
تبریز (خانم عاصمی‌زاده)	09195730147	گرگان (آقای شاه‌علی)	09199101247
جهرم (آقای یاعلی جهرمی)	09013737896	مراغه (آقای صمدی)	09195733179
خرم‌آباد (خانم میر)	09192705878	مشهد (خانم دکتر شجاعی)	09913713744
زنجان (خانم دکتر هوشیار)	09192705871	میاندوآب (آقای صمدی)	09195733179
ساری (آقای دکتر اکبری)	09197781944	هرمزگان (آقای زارعی)	09195733284
سمنان (آقای دکتر سلمانی)	09913713741	همدان (آقای سوری)	09195730155
شهرکرد (خانم تقی‌پور)	09199101249	یزد (خانم مهندس آزاد)	09199101243

بانک کتاب ناهید

«هر کتابی، از هر انتشاراتی را از ما بخواهید»

- ✓ جامع‌ترین بانک کتاب
- ✓ تحویل روزانه
- ✓ ارسال به تمامی نقاط کشور
- ✓ سفارش کتاب به‌صورت تلفنی و آنلاین

www.NIBS.ir

کتب دانشگاهی، فنی‌و مهندسی، علوم پزشکی، علوم انسانی، عمومی، ادبی، مذهبی، کمک آموزشی، کودک و نوجوان و کتب نفیس

فروشگاه: تهران – خیابان انقلاب- روبه‌روی درب اصلی دانشگاه تهران

پاساژ فروزنده – طبقه همکف – پلاک ۳۳۱

تلفن: ٦٦٤٨٩٣٧٥ – ۰۲۱ – ٦٦٤٨٩٣٤٩ – ۰۲۱